

Greensnelheid, pinposities en hellingen

Bij het bepalen van pinposities moet met een aantal factoren rekening worden gehouden

'Die pinpositie mag helemaal niet! Die green is niet fair! Die green heeft te weinig pinposities!' Dit is slechts een kleine greep uit de commentaren die we regelmatig te horen krijgen, zeker nu de snelheid van de greens een stuk hoger is dan vroeger. Wat maakt nu een green of een pinpositie onredelijk?

Auteur: Jerry Lemons

De golfregels stellen in regel 32-b onder meer dat de baancommissie de pinposities bepaalt. Wat moet de baancommissie hiermee en waar halen ze hun richtlijnen vandaan? Meer specifiek: wanneer is een green of een pinpositie niet conform de golfregels? De USGA en de R&A hebben algemene richtlijnen gepubliceerd om de commissies hier mee te helpen: 'Een gebied met een straal van 60 tot 90 cm rond de hole dient in goede staat te zijn zonder steile hellingen of, indien mogelijk, zonder hellingen met een wisselende steilheid. Met andere woorden, de green rond de hole moet zo vlak mogelijk zijn en een uniforme textuur hebben. Holes mogen in geen geval op moeilijke plaatsen worden aangebracht of op steile hellingen waar de bal sterk wordt versneld. Een downhill put moet met een redelijke slagingskans mogelijk zijn. Championship greens moeten een behoorlijke en uniforme snelheid bezitten, voldoende stevig zijn en een goed gespeeld schot belonen terwijl een slecht schot wordt afgestraft.' Deze richtlijnen klinken eenvoudig genoeg, maar wat maakt een pinpositie nu precies 'conform'?

Snelheid

Over de snelheid van greens is sinds de introductie van de Stimpmeter in 1976 heel wat geschreven. Hieronder een greep uit diverse artikelen:

- Toen de Stimpmeter in 1976 en 1977 voor het eerst werd getest bedroeg de gemiddelde snelheid van de Amerikaanse greens een kleine 2 meter. Snelheden van 2,13 m of meer werden destijds 'sensationeel' genoemd.
- Tijdens het US Open van 1978 werden de

volgende metingen gedaan: Oefenronde: 2,64m, Eerste ronde: 2,71m, Tweede ronde: 2,845m, Derde ronde: 2,87m, Vierde ronde: 2,946m.

- Een agronoom van de Green Section stelde in 1983: 2,89m tot 3,20m zijn uitstekende snelheden voor championship greens. Greens met snelheden groter dan 3,55m zijn niet geschikt en zijn moeilijk goed te onderhouden'.

- In de Green Section Record van 1983 staat dat 'Golfers de voorkeur geven aan snelheden tussen 2,31m en 2,62m'.

- In 1992 lezen we in de Green Section Record waardes tussen 2,31m en 2,74m terwijl de bovenste waarde in 1995 al was gestegen tot ruim 2,92m! Het verhaal houdt nog niet op, want in een artikel uit 2003 lezen we dat de snelheden van de Amerikaanse greens tussen 2,13m en 3,65m liggen. De greens zijn dus telkens sneller geworden.

- Meer recent, in 2006, wordt in de USGA Green Section Record het volgende geschreven: 'We streven naar een perfecte combinatie van een goede rol van de bal en stressvrije greens door een goede oppervlakte te realiseren met een snelheid die door de spelers wordt verlangd, maar we blijven indien mogelijk tussen 2,92m en 3,23 m.

- Rees Jones van de ASGCA zegt dat de greens van Torrey Pines waar het US Open zal worden gespeeld waarschijnlijk een snelheid zullen krijgen van 3,962 m.

We zien dus dat de greens sinds de introductie van de Stimpmeter veel sneller zijn geworden. De discussies over de greensnelheid zullen blijven bestaan. Tijdens elk rondje golf hoor je er wel een opmerking over. Hoe vaak horen we niet

bij een net voor de hole stilvallende bal dat 'de greens wel heel erg langzaam zijn vandaag'? Ik ben ervan overtuigd dat de meeste clubs erin zijn geslaagd om hun spelers greens aan te bieden met acceptabele snelheden. We hebben de beschikking over betere hulpmiddelen, meer kennis en vaak ook over ruimere budgetten om snelle greens te kunnen realiseren. Zullen de greens in de toekomst nog sneller worden? Ik betwijfel of we dezelfde gemiddelde stijging zien als die de laatste 30 jaar heeft plaatsgevonden, hoewel de nieuwe struisgrasvariëteiten en de ultrakleine bermudagrassen buiten hun groeiperiode bijzonder snel kunnen zijn. Snelheden van meer dan 4 m kunnen tijdens de rustperiode van deze grassen onbedoeld ontstaan. Veel golfers vinden dat snelle greens eerlijker zijn en een extra dimensie aan het spel geven. Wanneer greens echter te snel worden, vallen ze weer uit de gratie. Greens zijn te snel wanneer echt goede golfers in de problemen komen omdat de controle over de bal bijna onmogelijk is geworden.

Hellingen op greens

Wij baanarchitecten zijn gek op het ontwerpen van greens met karakter. Dit karakter, waardoor veel banen beroemd zijn geworden, kan bestaan uit elke combinatie van helling en profiel van de oppervlakte. Greens die te uitbundige contouren hebben of teveel helling worden echter al snel onredelijk, zeker in combinatie met een hoge snelheid.

In de USGA Course Rating Gids staat duidelijk: 'Wanneer de downhill rol op de Stimpmeter

twee keer langer is dan de uphill rol beschouwen we de helling als matig. Wanneer het verschil drie keer bedraagt, wordt de helling als steil bestempeld. De Greens Section heeft het volgende voorgesteld:

'De helling van het grootste deel van een green mag niet meer bedragen dan 3 procent (1,7 graden), hoewel sommige gedeeltes om bijzondere redenen steiler mogen zijn, zoals voor het verkrijgen van een speciaal architectonisch effect. Elke helling van 3 procent of groter die een resultaat met de Stimpmeter oplevert van 3,04 m is niet geschikt voor een pinpositie'. Om nu een goed beeld te krijgen van wat 'te scherp of te steil' is moeten we de samenhang

begrijpen tussen snelheid en helling. We hebben allemaal wel eens op TV grote toernooien gezien waarbij de greens zo snel waren dat de spelers geen controle meer hadden over hun balsnelheid zodat de bal veel te ver tot stilstand kwam of zelfs van de green afrolde. Hoe sneller de green, hoe eerder een helling een bal oncontroleerbaar kan maken. Welke hellingshoek zorgt er nu voor dat de bal blijft rollen bij een gegeven snelheid van de green?

We weten nog uit onze schooltijd dat een lichaam met een zekere massa en een zekere beweging door zal gaan met dezelfde snelheid en in dezelfde richting totdat een of andere kracht hierop invloed uitoefent. Zwaartekracht

(helling) en wrijving (ondergrond) zijn voor de rollende bal de belangrijkste krachten die van invloed zijn op de afgelegde afstand en richting. De grafiek van de maximale hellingshoek (Fig. 1) laat links de Stimpetersnelheden zien en beneden de hellingshoeken in graden. Om deze grafiek te gebruiken moet eerst de snelheid van de green worden gemeten. Ga daarna naar het rode gedeelte van de grafiek om de kritieke helling die bij deze snelheid hoort te vinden. Dit is waar de golfbal door zal blijven rollen. Het gele gedeelte omvat hellingen die marginaal conform zijn en hellingen die in het groene gedeelte vallen, worden als conform aangeduid. Voor het meten van de hellinghoek kunnen we tegenwoordig gebruik maken van handige en niet dure digitale inclinometers (Smart Tool, Breakmaster). Naast de Stimpmeter hoort iedere baan bij het vaststellen van conforme pinposities de beschikking over zo'n instrumentje te hebben. Door de grafiek uit dit artikel te gebruiken kan dan eenvoudig een faire pinpositie worden bepaald.

Greenontwerp – Architectuur

Aan het ontwerpen van de greens besteden baanarchitecten heel veel aandacht. Op de greens vindt 40% van alle slagen van een ronde plaats en het is dus belangrijk dat de greens fair zijn en niet van ingebouwde geluksfactoren zijn voorzien. Architecten uit de glorie tijd

Maximale helling voor greensnelheden

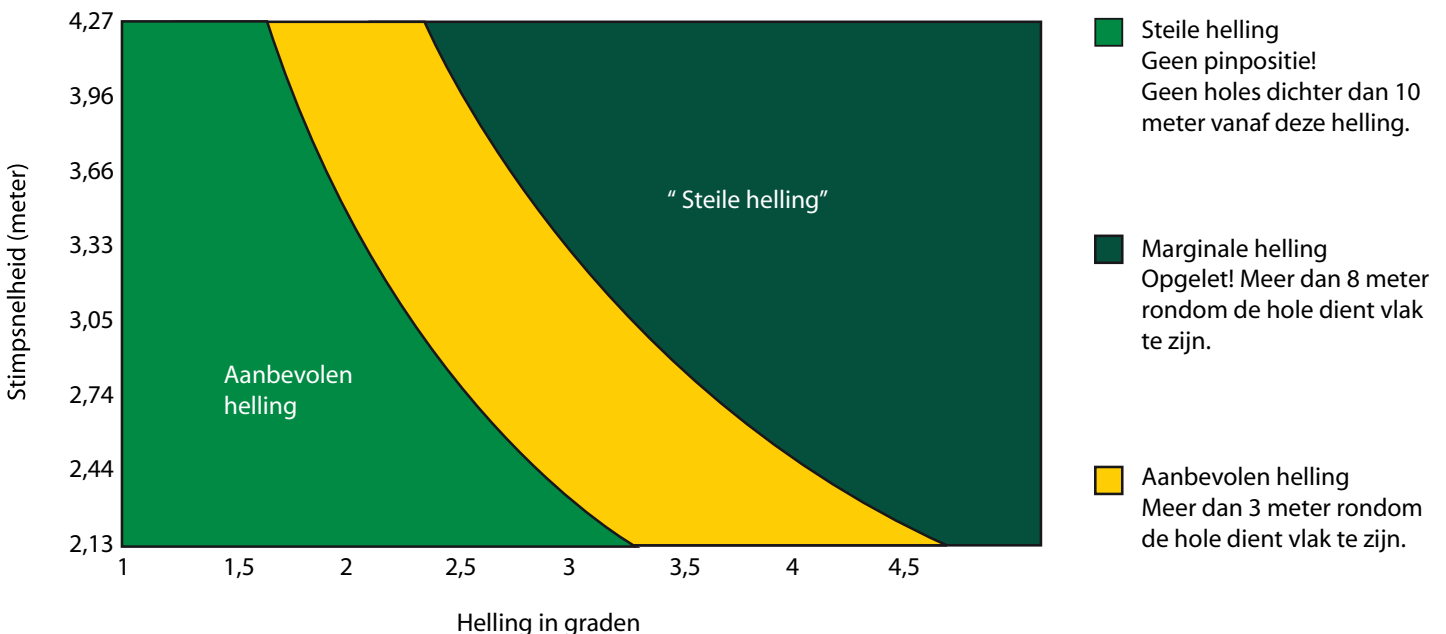

Fig. 1: Het is van belang te begrijpen dat er een direct verband is tussen de greensnelheid en de helling. Als de greensnelheid toeneemt, neemt de kans op oncontroleerbare hellingen ook toe.

zoals Mackenzie, Tillinghast, Ross en Maxwell creëerden greens met uitbundige contouren. Hierdoor blijft het iedere keer weer interessant om op hun banen te spelen. Zelfs met hun steile hellingen hadden deze greens voldoende conforme pinposities, zodat er vaak genoeg van positie kon worden gewisseld om het gras te laten herstellen.

Toen de snelheden echter steeds hoger begonnen te worden, werden steeds meer posities op deze greens ongeschikt, sommige greens met aanvankelijk 15 tot 20 goede posities hielden er maar 2 tot 3 over! Deze voormalige meesterwerken werden zo gereduceerd tot een bron van ergernis voor de spelers en voor de greenkeeper die met lede ogen moest aanzien hoe de zode rond de weinige posities in kwaliteit achteruit holde. We moeten ook niet vergeten dat veel greens die zijn aangelegd voordat de USGA methode werd ontwikkeld niet of nauwelijks zijn voorzien van een goede drainage. De architecten van veel klassieke greens ontwierpen zo dat het overtollige water door de bodem werd afgevoerd of eenvoudig van de green afstroomde. De snelheden die we tegenwoordig kennen, waren destijds gewoon ondenkbaar.

Functionaliteit

Een green moet voldoen aan de bedoeling waarmee hij is ontworpen en aangelegd en de vorm moet altijd ondergeschikt zijn aan de functie. Een green die er prachtig uitziet, maar slechts een paar pinposities mogelijk maakt, zal tijdens periodes van stress (droogte, betreding, maaioogte etc.) snel achteruit gaan. Een green moet voldoende geschikte ruimte hebben voor pinposities om de stress door betreding over een zo groot mogelijke oppervlakte te kunnen spreiden.

Een green heeft gemiddeld niet minder dan 14 dagen nodig om de zode rond de oude pinposities te laten herstellen, als je dagelijks een nieuwe hole steekt, heb je dus 14 mogelijke geschikte posities nodig. Als iedere positie een straal heeft van 2,45 m dan is er 264 m² ($\pi \times \text{straal}^2 \times 14$) nodig om ze allemaal kwijt te kunnen. Dat betekent dat een gemiddelde green van 500 m² ruim de helft van de oppervlakte nodig heeft voor de pinposities om zo het drukke verkeer voldoende te kunnen spreiden. Kleinere greens kunnen daarbij alleen overleven met extra onderhoud zoals beluchten. Het is duidelijk dat kleinere snelle greens met steile hellingen niet erg aantrekkelijk zijn, niet voor de greenkeeper en

niet voor de spelers. Het antwoord zou hier zijn om de snelheid te verlagen zodat het mogelijk wordt om in ieder geval meer dan 8 posities te behouden.

Locaties van de hole

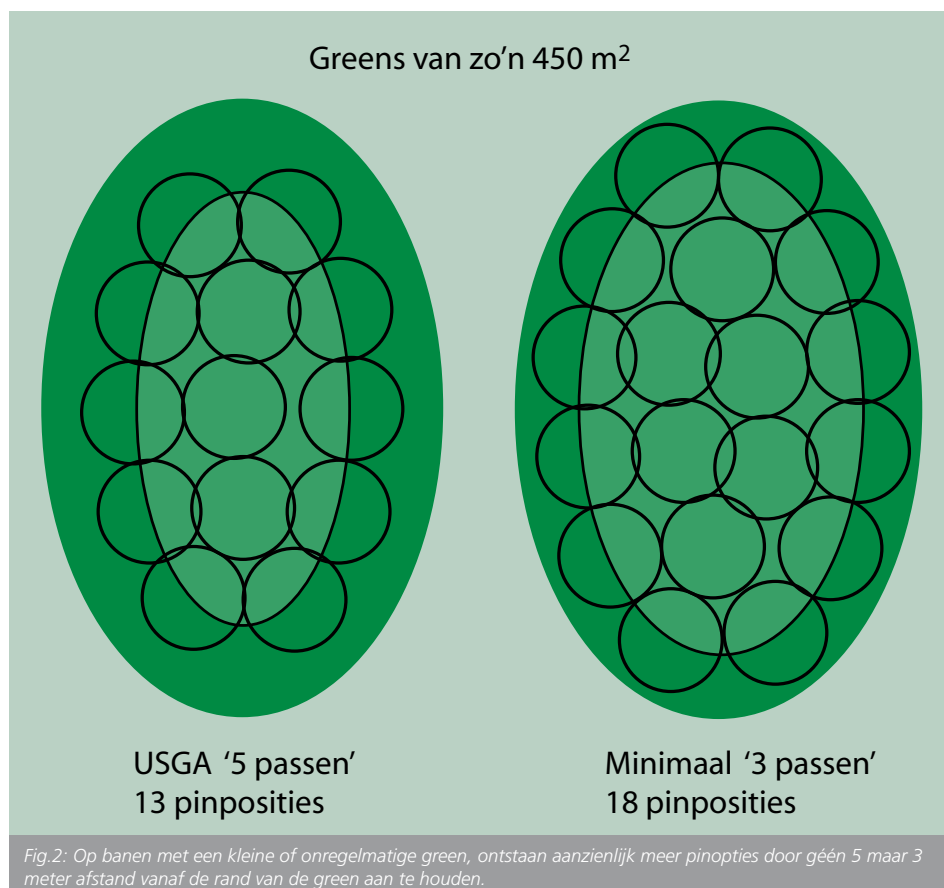
Hoewel er bij het bepalen van een geschikte locatie om een hole te steken veel factoren meespelen, is het toch zo dat elke hole die waar dan ook op een green is gestoken in termen van de regels een legale hole is!

Een hole moet toch zo worden gepositioneerd dat een bal bij het putten op zo'n 60 cm van de hole tot stilstand moet kunnen komen. Een green die zo snel is (of een hole die verkeerd is gepositioneerd) dat een bal vanaf geen enkel punt op de green dichtbij de hole tot stilstand kan komen is echt een onfaire green. Niemand vindt het leuk als een gemiste put terug komt rollen of als een redelijk goede put net langs de hole gaat om vervolgens door te rollen tot vanaf de green. Door de hulpmiddelen goed te gebruiken en de grafiek van dit artikel toe te passen kan een hole voldoende ver van steile hellingen en van de rand van de green worden geplaatst zodat een goed geslagen bal die de hole net mist niet van de green rolt en de speler

een redelijke kans heeft om met een tweede slag uit te hollen.

De algemeen aanvaarde aanbeveling om een hole niet dicht dan vijf passen vanaf de rand van de green te steken is op banen met grote greens goed uitvoerbaar. Banen met greens van zo'n 450 vierkante meter hebben hiermee een probleem omdat slechts 25% van hun greens op meer dan vijf passen afstand van de rand ligt (Fig. 2). Er zijn dus banen die deze aanbeveling niet kunnen waarmaken. Als daar in plaats van vijf passen een afstand van drie meter wordt aangehouden hebben we 33% van de green tot onze beschikking om een hole te steken. Probeer in elk geval een hole meer dan drie meter van de rand van de green te steken, maar alleen wanneer er op vijf passen afstand geen hindernissen of steile hellingen liggen. Hiermee heeft een speler genoeg ruimte en een redelijke kans om met een herstelslag toch uit te kunnen hollen.

Bedenk dat greens met ingewikkelde contouren of met meerdere hellingen lastig zijn. Een pinpositie op het laagste deel van een green met meerdere niveaus levert de speler die van boven naar beneden moet putten veel moeilijkheden op.

Een checklist voor conforme pinposities

- Bepaal de snelheid van de greens
- Gebruik de grafiek om de maximaal toelaatbare helling die bij de gemeten snelheid hoort te bepalen en houd er rekening mee dat de weersomstandigheden overdag kunnen veranderen waardoor de greens sneller worden.
- Bekijk hoe de hole is ontworpen en welke factoren van invloed zijn op approachslagen zoals wind, hindernissen rond de green en de afstand van de gemiddelde approachslag. Anticipeer op de verwachte weersomstandigheden en de invloed daarvan op het spel.
- De holes moeten zich in het algemeen op tenminste een afstand van vier tot vijf stappen vanaf de rand van de green bevinden en tenminste 3 meter indien er dichtbij de rand van de green geen hindernissen of steile hellingen liggen. Een speler moet een redelijke kans krijgen om een slag die de green net heeft gemist te kunnen herstellen. Tussen de voor- en zijkanten van de green moet er voldoende putting-afstand liggen. Voor lange slagen met een hout of een lang ijzer is, in tegenstelling tot korte pitch-slagen, een meer naar achter op de greens geplaatste hole meer geschikt.
- Probeer evenwicht aan te brengen tussen alle pinposities, variërend van voor, achter, rechts, links en in moeilijkheidsgraad en maak zes makkelijke, zes minder makkelijke en zes moeilijke pinposities.
- De oppervlakte rond de hole moet in goede conditie zijn zonder beschadigingen of slecht

herstelde pitchmarks.

- De helling binnen een straal van 1 meter rond de hole moet een constante hoek hebben. Bij meer steile hellingen (geel op de grafiek) moet die straal groter dan 2 meter zijn. Steek nooit holes op minder dan 3 passen afstand van erg steile hellingen (rood op de grafiek).
- Een hole moet in geen geval worden gestoken op hellingen die zo steil zijn dat een bal daardoor wordt versneld. Een downhill put naar de hole moet altijd met een redelijke kans van slagen mogelijk zijn. Een speler moet vooral direct rond de hole altijd de controle over de bal kunnen houden.
- Tijdens een competitie die over meerdere dagen wordt gespeeld moet de moeilijkheidsgraad van de baan per dag in balans blijven. De eerste hole van de eerste ronde bij een strokeplay-competitie is net zo belangrijk als de laatste hole van de laatste ronde, de moeilijkheidsgraad mag per ronde niet teveel variëren. Het oude idee om de baan progressief moeilijker te maken voor elke volgende ronde is niet reëel.
- Probeer te anticiperen op de meest waarschijnlijke routes van de spelers tijdens de eerste ronde, veel betreding op plaatsen waar voor de volgende rondes holes moeten worden gestoken maakt deze ongeschikt.
- Tijdens matchplay mag een pinpositie tijdens een ronde worden gewijzigd mits de tegenspelers allemaal dezelfde hole spelen. Regel 36-4a stelt dat alle spelers in een strokeplay wedstrijd over 1 ronde over dezelfde pinposities moeten spelen. Hoewel geen enkele regel dit verbiedt, is het niet gebruikelijk om tussen meerdere rondes die op een dag worden gespeeld nieuwe holes te steken. Als dit om een of andere reden toch moet gebeuren dient iedere deelnemer aan de wedstrijd daarvan op de hoogte te worden gebracht.
- Steek de holes die op oefendagen voorafgaand aan een toernooi worden gebruikt op plaatsen die tijdens het toernooi kunnen worden vermeden en liefst voor of achter op de greens.
- Degene die de holes steekt, moet altijd de golfregels in acht houden, vooral de eis dat de buitendiameter van de cup niet groter is dan 10,16 cm en dat de cup tenminste 2,54 cm onder de oppervlakte van de green ligt (definitie 15). De hole moet zo verticaal mogelijk worden gestoken.
- Gebruik common sense bij het bepalen van de

pinpositie, wie er te lang over moet nadenken, zit meestal mis!

Hoewel de golfregels geen scherpe definitie geven van een 'conforme' hole raad ik omwille van het golfspel deze aanbevelingen van harte aan. Selecteren van goede pinposities is een kunst op zich. Er bestaat geen enkele exacte formule die op elke situatie toepasbaar is. Deze aanbevelingen maken het niet alleen mogelijk om competities op een eerlijke wijze te realiseren, maar willen ook de mooie golfsport op de oorspronkelijk bedoelde manier laten voortbestaan. Golfen moet leuk blijven voor iedere speler. Banen waar de greens zo snel zijn geworden dat er nog maar enkele conforme pinposities mogelijk zijn, geef ik de overweging om eens te denken aan een verlaging van de snelheid van hun greens. Zijn de hoge snelheden daar dan toch belangrijk, dan zit er niet anders op om greens waar nodig van steile hellingen te ontdoen zoveel mogelijk met behoud van het eigen karakter van de greens.

Jerry Lemons is golfbaanarchitect in Hickory, Tennessee USA en 27 jaar verbonden aan de GCSAA. Hij is onlangs aangenomen als geassocieerd lid van de American Society of Golf Architects. Jerry heeft meer dan 25 banen ontworpen en is te bereiken via www.lemonsgolfdesign.com

